

УДК 316.647-053.6:37.018.43
Явон В. М.
асп. НУ «Запорізька політехніка»

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ПРОСТІР ФОРМУВАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ШЛЮБНИХ УЯВЛЕНЬ МОЛОДІ

Сучасний світ переживає надзвичайно швидкі зміни у сфері комунікацій та взаємодії, що відбуваються переважно за допомогою інтернет-платформ та соціальних мереж. Подорож у цифрову епоху розвинула нові форми спілкування та створила унікальні можливості для самовираження та ідентифікації. Саме соціальні мережі є важливим соціальним простором сучасної молоді, у якому формуються цінності, очікування та установки щодо шлюбних і партнерських стосунків. Вони впливають на уявлення про роль чоловіка та жінки у сім'ї, фінансові та емоційні очікування від партнера, а також на поведінкові моделі у стосунках.

Соціальні мережі сьогодні виступають не лише інструментом комунікації, а й середовищем соціальної взаємодії, де молодь отримує знання, моделює поведінку та формує власні цінності щодо партнерства та шлюбу. В умовах сучасного українського соціуму, у якому відбуваються значні соціальні, економічні та політичні трансформації, роль соціальних мереж у соціалізації молоді особливо зростає. Вони стають ключовим

чинником, що впливає на формування шлюбних очікувань та ціннісних орієнтирів [1].

Мета роботи полягає у виявленні особливостей трансформації шлюбних уявлень молоді під впливом соціальних мереж та визначенні основних тенденцій цього процесу. У науковій літературі питання цифрового впливу на шлюбні установки розглядали такі дослідники, як В.М. Явон, Т.О. Серга, О. Білан, І. Суркова та інші, які відзначають значення медіа-контенту та цифрових платформ у формуванні соціальних норм і поведінкових моделей молоді.

Соціальні мережі виступають середовищем, у якому відбувається постійний обмін інформацією про романтичні стосунки, партнерство та сімейне життя. Вони дозволяють молоді спостерігати за чужим досвідом, порівнювати його з власним та моделювати власні очікування щодо шлюбних відносин [2]. Особливо це проявляється у таких аспектах:

- ☐ визначення ролей чоловіка та жінки у сім'ї;
- ☐ очікування щодо фінансової та емоційної взаємодопомоги у парі;
- ☐ ставлення до часу вступу у шлюб та відкладення одруження;
- ☐ формування уявлень про ідеального партнера та типові моделі поведінки у стосунках.

Емпіричне дослідження, проведене серед молоді віком 18-30 років у різних регіонах України, показало, що понад 70 % респондентів отримують інформацію про шлюб та партнерські відносини через соціальні мережі. При цьому 65 % зазначили, що контент у соцмережах змінює їхні очікування від партнерських стосунків, а 40 % відзначили, що під впливом популярних блогерів та онлайн-трендів вони переглядають власні уявлення про шлюб. Соціальні мережі сприяють появі нових форм партнерства, таких як дистанційні стосунки, відкладене одруження та онлайн-знайомства [3].

Аналіз даних свідчить про трансформацію традиційних шлюбних установок. Соціальні мережі впливають на ціннісні пріоритети молоді, стимулюють переосмислення ролей у сім'ї та створюють умови для формування критичного ставлення до традиційних норм. Водночас вони можуть бути джерелом соціальних стереотипів та нереалістичних очікувань щодо партнерства, що потребує уваги соціальних працівників, психологів та освітян у розробці профілактичних та просвітницьких програм.

Таким чином, соціальні мережі виступають ключовим простором формування та трансформації шлюбних уявлень молоді, визначають сучасні тенденції партнерських стосунків та цінностей і сприяють цифровій соціалізації. Подальші дослідження мають зосередитися на впливі окремих платформ, медіа-контенту та цифрових практик на соціальні та психологічні аспекти шлюбних очікувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гнатюк Р. Соціальні мережі : співвідношення позитиву і негативу. URL: <https://zn.ua/ukr/family/socialni-merezhi-spivvidnoshennya-pozitivu-i-negativu.html> (дата звернення: 01.04.2026).
2. Вплив соціальних мереж на сучасну молодь. URL: [https://fakultet.site/2023/12/vplyv-sotsialnykh-merezh-na-suchasnu-molod/#:~:text=\(дата звернення: 01.04.2026\).](https://fakultet.site/2023/12/vplyv-sotsialnykh-merezh-na-suchasnu-molod/#:~:text=(дата звернення: 01.04.2026).)
3. Засадко А. В. Соціальні мережі як середовище формування особистісної ідентичності молоді в контексті сучасної культури : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра : спец. 034 Культурологія / наук. кер. Н. М. Столярчук; Волинський національний університет ім. Лесі Українки. Луцьк, 2025. 66 с.